

Số: /KH-UBND

Bạch Thông, ngày tháng 5 năm 2023

KẾ HOẠCH

Phòng ngừa sốt rét quay trở lại sau loại trừ giai đoạn 2023 - 2025 huyện Bạch Thông

Thực hiện Kế hoạch số 296/KH-UBND ngày 10/5/2023 của Ủy Ban nhân dân tỉnh Bắc Kạn về việc Phòng ngừa sốt rét quay trở lại sau loại trừ giai đoạn 2023 – 2025 tỉnh Bắc Kạn. Ủy ban nhân dân huyện Bạch Thông xây dựng Kế hoạch Phòng ngừa sốt rét quay trở lại sau loại trừ giai đoạn 2023 – 2025 trên địa bàn huyện Bạch Thông cụ thể như sau:

I. TÌNH HÌNH CHUNG BỆNH SỐT RÉT TẠI HUYỆN BẠCH THÔNG

1. Đánh giá kết quả công tác phòng chống và loại trừ sốt rét

Trong những năm qua, công tác phòng, chống và loại trừ sốt rét của huyện Bạch Thông đã đạt được những kết quả đáng kể trong việc thực hiện các mục tiêu giảm mắc, giảm tái phát và khống chế không để dịch sốt rét xảy ra trên địa bàn huyện, tỷ lệ bệnh nhân mắc sốt rét có ký sinh trùng từ năm 2008 - 2015 ghi nhận 10 ca, có 6 ca ngoại lai và 4 ca nội địa, không có ca tử vong do sốt rét. từ năm 2016 đến nay không ghi nhận một ca mắc (cả nội địa và ngoại lai) trên địa bàn huyện. Năm 2005 đến năm 2021 huyện Bạch Thông được hưởng lợi từ Dự án phòng chống sốt rét Quỹ Toàn cầu tài trợ nên mọi hoạt động của chương trình phòng chống sốt rét được triển khai tích cực đồng loạt, xây dựng kế hoạch triển khai thực hiện đúng theo qui định.

Cơ quan chuyên môn thường xuyên chỉ đạo, giám sát chặt chẽ tình hình dịch tễ sốt rét trên địa bàn huyện, giám sát việc chẩn đoán phát hiện sớm trường hợp bệnh, giám sát số dân di biến động, dân đi, về từ vùng sốt rét lưu hành để phát hiện sớm các trường hợp nghi ngờ mắc bệnh sốt rét để lấy lam máu xét nghiệm và cho uống thuốc sốt rét kịp thời, chủ động thực hiện các đợt khám phát hiện ca bệnh tại cộng đồng, kết hợp điều tra côn trùng tại các vùng có nguy cơ cao.

Tổ chức truyền thông giáo dục sức khỏe phòng, chống sốt rét trên các phương tiện thông tin đại chúng, tuyên truyền hưởng ứng Ngày thế giới phòng, chống Sốt rét 25/4 hàng năm nhằm nâng cao nhận thức của cộng đồng và phát động toàn dân tích cực tham gia phòng, chống Sốt rét.

Với những kết quả đã đạt được năm 2022 huyện được công nhận là huyện đạt chỉ tiêu loại trừ sốt rét chính thức chuyển từ giai đoạn loại trừ sốt rét sang giai đoạn phòng ngừa sốt rét quay trở lại sau loại trừ.

2. Kết quả phân vùng dịch tễ bệnh sốt rét

Theo kết quả phân vùng dịch tễ sốt rét năm 2019 (*do đến thời điểm hiện nay chưa có phân vùng mới*), huyện Bạch Thông có 17 xã thuộc vùng nguy cơ sốt rét quay trở lại không có xã thuộc vùng sốt rét lưu hành nhẹ; So với kết quả phân vùng năm 2014, năm 2019 số xã thuộc vùng sốt rét lưu hành vừa không còn, số xã thuộc vùng sốt rét lưu hành không có.

3. Phân bố muỗi truyền bệnh sốt rét và tình hình muỗi kháng hoá chất

Theo điều tra đánh giá của Viện sốt rét - Ký sinh trùng - Côn trùng Trung ương tại tỉnh Bắc Kạn nói chung, huyện Bạch Thông nói riêng về độ nhạy cảm của muỗi với hóa chất phun và tẩm màn, kết quả cho thấy chưa có tình trạng kháng hoá chất của muỗi truyền bệnh sốt rét, đây là một trong những yếu tố thuận lợi trong công tác phòng ngừa sốt rét quay trở lại của huyện Bạch Thông. Tuy nhiên, theo kết quả điều tra véc tơ truyền bệnh sốt rét hàng năm cho thấy tại huyện Bạch Thông vẫn còn muỗi truyền bệnh sốt rét lưu hành (*An.minimus*, *Dirus.*) ở mật độ thấp, khả năng lây truyền bệnh sốt rét rất thấp.

4. Tình hình dân di biến động và nguy cơ lan truyền

Theo kết quả điều tra chỉ số dự án hàng năm tại 1 số xã thuộc vùng sốt rét lưu hành cho thấy huyện Bạch Thông số người dân đi làm rừng, làm nương rẫy và ngủ lại qua đêm thấp, có tỷ lệ sử dụng màn cao, tuy nhiên nguy cơ bị muỗi đốt ở đối tượng này vẫn có. Vì vậy vẫn có nguy cơ xảy ra sốt rét nếu người lành bị muỗi có Ký sinh trùng sốt rét đốt.

Kết quả điều tra véc tơ truyền bệnh sốt rét chỉ ở mật độ thấp nhưng cùng với tình hình dân di biến động ngày càng lớn và khó kiểm soát, nhất là tình trạng người dân đi lao động tự do đi vào các tỉnh miền Trung - Tây Nguyên... có sốt rét lưu hành và có sự kháng thuốc Artemisinin, sẽ làm tăng nguy cơ mắc sốt rét, nhất là lây nhiễm Ký sinh trùng sốt rét *P.falciparum* kháng thuốc, dẫn đến nguy cơ mắc sốt rét tại huyện Bạch Thông có thể xảy ra bất cứ lúc nào. Do vậy, công tác phòng ngừa sốt rét quay trở lại sau loại trừ tại huyện vẫn được coi là một nhiệm vụ trọng tâm.

5. Hệ thống phòng chống và loại trừ bệnh sốt rét

Hệ thống phòng chống và loại trừ bệnh sốt rét đã có nhiều thay đổi trong những năm vừa qua. Cùng với việc sáp nhập các xã mạng lưới Y tế hoạt động theo hệ thống từ huyện đến xã và thôn bản duy trì. Công tác phòng chống và loại trừ sốt rét được đào tạo, tập huấn hàng năm, có đủ năng lực, trình độ đáp ứng việc triển khai thực hiện các hoạt động của chương trình.

6. Dự báo tình hình bệnh sốt rét

Bạch Thông là huyện miền núi có khí hậu nhiệt đới nóng ẩm, thuận lợi cho sự sinh sôi, phát triển của các loài muỗi. Bên cạnh đó, sự gia tăng dân cư di biến động,

giao lưu giữa các vùng miền, đặc biệt là những đối tượng đi làm ăn theo thời vụ từ vùng sốt rét lưu hành cộng với vector truyền bệnh sốt rét vẫn còn, vì vậy vẫn tiềm ẩn nguy cơ lan truyền mầm bệnh sốt rét trong cộng đồng. Chính vì vậy, trong giai đoạn 2023-2025 và những năm tiếp theo công tác phòng ngừa sốt rét quay trở lại sau loại trừ vẫn là một vấn đề sức khỏe cần được quan tâm.

II. KẾ HOẠCH PHÒNG NGỪA SỐT RÉT QUAY TRỞ LẠI SAU LOẠI TRỪ GIAI ĐOẠN 2023 - 2025 HUYỆN BẠCH THÔNG

1. Mục tiêu

1.1. Mục tiêu chung

- Không để dịch sốt rét xảy ra, không để tử vong do sốt rét.
- Duy trì loại trừ sốt rét và thực hiện phòng ngừa sốt rét quay trở lại trong những năm tiếp theo.

1.2. Mục tiêu cụ thể

- Giảm tỉ lệ mắc sốt rét/1.000 dân xuống $< 0,08$.
- Giảm mắc sốt rét mỗi năm 10% so với năm trước.
- Không có ký sinh trùng sốt rét nội địa.
- 100% số người nghi ngờ mắc bệnh sốt rét được lấy máu xét nghiệm ký sinh trùng sốt rét.
- 100% trường hợp bệnh sốt rét ngoại lai được phát hiện, báo cáo, điều tra, quản lý và điều trị kịp thời, đúng theo hướng dẫn của Bộ Y tế.

2. Nội dung hoạt động

- Triển khai các văn bản chỉ đạo từ tỉnh đầy đủ và kịp thời. Chỉ đạo, hướng dẫn, hỗ trợ và phối hợp các Trạm Y tế thực hiện các hoạt động chuyên môn theo quy định, kịp thời, đầy đủ. Xây dựng kế hoạch phòng ngừa sốt rét quay trở lại sau loại trừ hàng năm.

- Duy trì hệ thống giám sát các hoạt động sốt rét từ huyện, xã và thôn bản: Giám sát dịch tễ sốt rét, giám sát hoạt động điểm kính hiển vi xét nghiệm sốt rét...Thực hiện điều tra, giám sát vector sốt rét định kỳ. Tổ chức điều tra ca bệnh, ổ bệnh và xử lý ổ dịch kịp thời theo đúng quy định (nếu có).

- Tổ chức tập huấn chuyên môn nhằm nâng cao kiến thức, trình độ cho nhân viên Y tế, đồng thời tích cực tham gia các lớp đào tạo, tập huấn do tỉnh tổ chức.

- Thực hiện phun dịch vụ hóa chất tồn lưu theo mùa đúng chỉ định và chuyên môn kỹ thuật. Củng cố, duy trì, đảm bảo hoạt động có hiệu quả các điểm kính hiển vi xét nghiệm sốt rét trên địa bàn nhằm phát hiện sớm để quản lý và điều trị kịp thời, đúng theo hướng dẫn của Bộ Y tế. Cung ứng đầy đủ thuốc, vật tư, hóa chất đảm bảo công tác chẩn đoán, điều trị, điều tra ca bệnh, ổ bệnh và phòng chống

dịch. Quản lý chặt chẽ các trường hợp mắc sốt rét ngoại lai, dân di biến động đi và về từ các vùng sốt rét lưu hành.

- Tổ chức vận động, phối hợp liên ngành trong công tác phòng chống sốt rét. Tăng cường công tác truyền thông giáo dục sức khỏe phòng chống sốt rét tại tất cả các cơ sở Y tế và tại cộng đồng bằng nhiều hình thức đa dạng, phong phú. Tích cực viết tin bài và cung cấp các tài liệu truyền thông phòng chống bệnh sốt rét cho Trung tâm VH-TT&TT và đăng tải trên cổng Thông tin điện tử huyện.

- Thực hiện công tác báo cáo tuần, tháng, quý, năm và đột xuất đảm bảo chất lượng và thời gian quy định.

4. Giải pháp thực hiện

4.1. Các giải pháp về chuyên môn kỹ thuật

- Nâng cao năng lực chẩn đoán, điều trị, phòng bệnh sốt rét huyện đến xã.
- Cử nhân lực tham gia các lớp tập huấn, đào tạo do tuyến trên tổ chức.
- Thực hiện phun dịch vụ hóa chất tồn lưu và tấm màn đúng chỉ định và chuyên môn kỹ thuật.

- Tăng cường công tác kiểm tra, giám sát về các hoạt động chương trình phòng chống sốt rét, đặc biệt là những điểm còn có nhiều mặt tồn tại.

4.2. Giải pháp về nguồn lực

- Ổn định tổ chức, nhân lực thực hiện công tác phòng chống sốt rét tại các Trạm Y tế xã. Tăng cường năng lực cho đội ngũ chuyên trách phòng chống sốt rét.

- Đảm bảo kinh phí cho các hoạt động phòng chống sốt rét (ngân sách hỗ trợ từ Trung ương, ngân sách địa phương và các nguồn viện trợ khác). Phân bổ và sử dụng có hiệu quả các nguồn lực.

- Tiếp tục duy trì hoạt động của các điểm kính hiển vi hiện có, tăng cường công tác giám sát điểm kính hiển vi xét nghiệm ký sinh trùng sốt rét. Xây dựng và nâng cấp điểm kính hiển vi với dụng cụ, trang thiết bị cần thiết để phục vụ cho công tác phát hiện, điều trị bệnh sốt rét.

4.3. Giải pháp về truyền thông giáo dục sức khỏe và xã hội hoá

- Chỉ đạo công tác phối hợp liên ngành với các tổ chức đoàn thể, cộng đồng tại địa phương tích cực hợp tác và phối hợp với ngành Y tế trong triển khai công tác phòng chống sốt rét. Gắn kết công tác phòng chống bệnh sốt rét với chức năng chỉ đạo, quản lý, điều hành của từng địa phương.

- Khuyến khích các tổ chức chính trị xã hội, các nhóm cộng đồng, Y dược tư nhân tham gia công tác phòng chống bệnh, công tác truyền thông giáo dục sức khỏe phòng chống bệnh sốt rét.

- Thường xuyên thực hiện các biện pháp truyền thông giáo dục sức khỏe phòng chống sốt rét tại tất cả các cơ sở y tế. Tổ chức truyền thông tại các thôn bản,

lồng ghép vào các buổi họp cộng đồng hoặc với các chương trình khác bằng nhiều hình thức đa dạng, phong phú.

- Phối hợp với các cơ quan truyền thông địa phương và các phương tiện thông tin khác.

5. Kinh phí thực hiện

- Sử dụng ngân sách Trung ương (nếu có).

- Sử dụng nguồn kinh phí địa phương theo phân cấp.

- Sử dụng các nguồn kinh phí hợp pháp khác (nếu có):

III. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Trung tâm Y tế huyện

- Chủ trì, phối hợp, hướng dẫn các cơ quan, đơn vị, Ủy ban nhân dân các xã, thị trấn triển khai đồng bộ các hoạt động phòng ngừa sốt rét quay trở lại tại địa phương hàng năm.

- Phối hợp với các cơ quan truyền thông để tuyên truyền, hướng dẫn nhân dân thực hiện các biện pháp phòng ngừa sốt rét; phối hợp với các cơ quan, đơn vị, địa phương trong việc huy động lực lượng, huy động cộng đồng tham gia phòng ngừa sốt rét quay trở lại.

- Thường xuyên chỉ đạo các đơn vị trực thuộc xây dựng, tổ chức triển khai thực hiện tốt công tác phòng, chống dịch bệnh sốt rét; chủ động kiểm tra, giám sát, tổng hợp tình hình thực hiện và báo cáo theo quy định.

- Tham mưu tổ chức kiểm tra, đánh giá hiệu quả công tác phòng ngừa sốt rét quay trở lại của các cơ quan, đơn vị, địa phương trên địa bàn.

- Chỉ đạo các đơn vị trực thuộc: Tổ chức triển khai thực hiện các hoạt động giám sát và phòng chống bệnh sốt rét theo các hướng dẫn của Bộ Y tế; sẵn sàng thu dung, điều trị bệnh nhân mắc bệnh sốt rét; tăng cường công tác khám, xét nghiệm phát hiện bệnh sốt rét cho các đối tượng có nguy cơ cao để phát hiện sớm, điều trị kịp thời; tổ chức các hoạt động tuyên truyền, hướng dẫn và vận động Nhân dân thực hiện các biện pháp phòng chống bệnh sốt rét.

- Chuẩn bị đủ thuốc, hoá chất, vật tư chuyên môn dự trữ để phục vụ công tác phòng, chống dịch, điều trị bệnh nhân sốt rét (nếu có). Thu dung, điều trị các trường hợp bệnh sốt rét vào viện hoặc do tuyến dưới chuyển lên. Đảm bảo đúng quy trình tiếp nhận, điều trị theo đúng phác đồ của Bộ Y tế.

- Phối hợp với Phòng Tài chính - Kế hoạch huyện xây dựng kế hoạch sử dụng kinh phí cụ thể, trình Ủy ban nhân dân huyện xem xét theo quy định.

- Thực hiện báo cáo theo Thông tư số 54/2015/TT-BYT ngày 28/12/2015 của Bộ Y tế về hướng dẫn chế độ thông tin, báo cáo và khai báo dịch, bệnh truyền nhiễm.

2. Phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn huyện

Chủ trì, phối hợp với Trung tâm Y tế, phòng Tài nguyên và Môi trường và các đơn vị liên quan đẩy mạnh thực hiện chương trình nước sạch, vệ sinh môi trường nhằm góp phần tích cực nâng cao hiệu quả phòng, chống dịch bệnh.

3. Phòng Giáo dục và Đào tạo huyện

Chỉ đạo thực hiện tốt công tác Y tế học đường, chủ động thực hiện hoạt động vệ sinh môi trường, vệ sinh cá nhân, vệ sinh an toàn thực phẩm; phát hiện sớm, thông báo cho cơ sở Y tế khi có ca bệnh nghi ngờ mắc bệnh sốt rét hoặc các bệnh dịch khác xảy ra.

4. Trung tâm Văn hóa - Thể thao và Truyền thông huyện

- Phối hợp với Trung tâm Y tế huyện thông tin kịp thời, chính xác về diễn biến dịch bệnh sốt rét và công tác phòng, chống dịch bệnh trên địa bàn huyện.

- Tăng cường tuyên truyền các biện pháp phòng, chống dịch sốt rét trên các phương tiện thông tin đại chúng, đa dạng hóa các loại hình truyền thông nhằm truyền tải các thông tin về phòng, chống dịch bệnh sốt rét đến với người dân.

5. Phòng Tài chính - Kế hoạch huyện

Phối hợp với Trung tâm Y tế tham mưu cho Ủy ban nhân dân huyện bố trí ngân sách địa phương và các nguồn vốn khác đảm bảo kinh phí cho kế hoạch phòng, chống dịch bệnh sốt rét trên địa bàn huyện.

6. Ủy ban nhân dân các xã, thị trấn

- Chủ động xây dựng kế hoạch phòng, chống dịch bệnh sốt rét và đảm bảo kinh phí phòng, chống dịch bệnh sốt rét nếu xảy ra.

- Chỉ đạo các ban, ngành liên quan, phối hợp với ngành Y tế triển khai kế hoạch có hiệu quả. Phân công nhiệm vụ cụ thể cho ban chỉ đạo trực tiếp theo dõi và chỉ đạo các hoạt động phòng, chống dịch sốt rét theo địa bàn được phân công.

- Tổ chức điều tra, giám sát phát hiện sớm các trường hợp nghi ngờ sốt rét trên địa bàn, nhất là các thành viên trong gia đình có bệnh nhân mắc sốt rét và các hộ khu vực xung quanh.

- Thường xuyên vận động nhân dân thực hiện phong trào toàn dân vệ sinh môi trường, thu gom, hủy các dụng cụ phế thải khơi thông cống rãnh xung quanh nhà, diệt lăng quăng/bọ gậy tại nơi ở, nơi làm việc, trường học và gia đình...Nâng cao nhận thức của người dân về bệnh sốt rét thông qua các phương tiện thông tin đại chúng, truyền thông lồng ghép tại các thôn/tổ, trường học, nơi công sở.

- Thực hiện chế độ thông tin, báo cáo và khai báo dịch, bệnh truyền nhiễm theo qui định.

7. Các ban, ngành, đoàn thể huyện

Chỉ đạo các ban, ngành, đoàn thể cấp xã chủ động phối hợp ngành Y tế và các đơn vị có liên quan triển khai các nội dung công tác phòng, chống sốt rét trên địa bàn.

Trên đây là Kế hoạch phòng, chống bệnh sốt rét trên địa bàn huyện Bạch Thông giai đoạn 2023 – 2025 của UBND huyện Bạch Thông./.

Nơi nhận:

Gửi bản điện tử:

- Sở Y tế tỉnh Bắc Kạn;
- Thường trực Huyện ủy;
- Thường trực HĐND huyện;
- Chủ tịch, PCT UBND huyện;
- Các phòng, ban, ngành huyện;
- UB MTTQ VN và các hội, đoàn thể huyện;
- Các đơn vị đóng trên địa bàn huyện;
- Trung tâm Y tế huyện;
- UBND các xã, thị trấn;
- Lưu: VT, THVX.

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH

Nguyễn Duy Luân